

og faretruende Fremtid for Øje, men til at indlade sig paa en Mængde yderst kostbare Foranstaltninger: De store Dyrtidslove, de store Nedsættelser paa Priserne paa Levnedsmidler, Arbejdsløshedslovene o. s. v. Det slugte Hundreder af Millioner uden i Virkeligheden at afsætte nævneværdige varige Følger for Landets Økonomi; ja endogsaa negative Følger afsatte det, idet det satte Fordringerne til Statens Ydeevne ganske overordentlig op og bevirkede, at det saa ud, som om Danmark kom nok saa let over de svære Tider som andre; men samtidig skabtes der mindre Modstandskraft overfor kommende Vanskeligheder. Derimodsatte man i de Tider langt mindre af offentlige Arbejder i Gang; man gav langt mindre Tilskud til Byggeforetagender og til Oprettelse af smaa Landbrug end nu — alle saadanne Foranstaltninger, som skaber en mere varig og blivende Nytte, og som kunde have tjent til at give Landet Rygstød i svære Tider, tjent til, at vi kunde komme lettere over den Krise, vi nu er inde i. I den Henseende er den nuværende Regering gaaet langt videre end den radikale Regering, hvorimod vi, saa vidt muligt, har holdt os borte fra de Udgifter af den anden Art, jeg har nævnt, og som man i saa høj Grad excellerede i under det tidligere Ministerium. Endvidere foreslog man og fik ogsaa gennemført en Forøgelse af Statsudgifterne paa en Mængde forskellige Omraader, hvad jeg ikke skal sige noget ondt om, eftersom det hviler paa Rigsdagens Vedtagelse, men som man ganske sikkert, naar man nu ser tilbage derpaa, maa indrømme vil overstige i ikke ringe Grad vor finansielle Bæreevne i det lange Løb. Og dog vil det være meget svært at komme tilbage fra adskillige af disse Udgifter.

Jeg synes derfor ikke, det klæder det ærede Medlem Hr. Rode at optræde som Sparsommelighedens Talsmand. Der er for mig i alt Fald noget overordentlig humoristisk i saaledes at se det store Oversugerør fra Krigens Tid nu staa op som en streng finansiell Moralprædikant overfor os andre og holde de daarlige Budgetter og de daarlige Regnskaber advarende op for os og henpege paa den glimrende radikale Periode. Men, som sagt, meget kommer jo an paa, hvad Hjælp man

kan vente sig med Hensyn til at raade Bod paa den Skade, der er sket, til at faa Udgifterne ned paa de Punkter, hvor det er paakrævet, og til at forøge Statens Indtægter, hvor det er nødvendigt. De Udtalelser, man hører fra de ærede Oppositionspartier, gaar i Regelen ud paa at stille større Krav til Statskassen end dem, der nu stilles.

I saa Henseende forekommer det mig, at det ærede Medlem Hr. Stauning har sat en meget smuk Rekord i sin Finanslovtale, hvor han anbefaler, at Regeringen, at Staten skal overtage Fabrikkerne for at faa Produktionen i Gang. Han siger, at naar vi skulde til at overtage Fabrikkerne, „var det vel nok muligt at skønne over disses Rentabilitet, saaledes at Staten overtog dem, der var værd at drive. Det er en rationel Løsning; den skal nok give Beskæftigelse.“ Han siger endvidere: „Det var ikke urimeligt, at Staten sikrede Driften ved at give Bestillinger paa store Varepartier. Staten er en stor Forbruger af Varer . . . Det spiller ingen Rolle for Staten, om den har Lager liggende for nogen Tid . . . Det vilde være en ganske god Foranstaltning, om Staten til Sikring af Linned, Klæde til Uniformer og meget andet satte en Masse Tekstilfabrikker i Gang og lod dem producere paa Statslager paa Bestilling.“ Ja, det vilde i Sandhed være en smuk Maade at komme ud af de nuværende finansielle Vanskeligheder paa, men skønt det ærede Medlem var saa elskværdig at anvise mig Midler, idet han anbefalede fuldstændig at stryge Militærbudgettet, kan jeg dog underrette ham om, at ikke en Gang dette Budgets Millioner vilde være paa langt nær tilstrækkeligt til at gennemføre det Program, som det ærede Medlem her udviklede.

Medens jeg er ved det ærede Medlem, kan jeg ikke undlade at gøre en enkelt Bemærkning om et Afsnit i hans Tale, hvor han anslog noget andre Strenge, end man er vant til at høre i denne Forsamling. Det kan nok være, at det store Tog til Rigsdagen og den noget tumultuariske Tilhørerkreds den Dag inspirerede det ærede Medlem, men det er i alt Fald en anden Toneart, end vi er vant til at høre her. Det ærede Medlem truede med Gaden, med Mytteri fra Troppernes Side.